

واقعی بودن اعتبار جایزه بحث شد و همین نشان داد موضوع حتی در فضای حامیان او هم یکدست نیست. بسا در نظر گرفتن کارنامه ترامپ هم در دوره اول ریاست جمهوری‌اش و هم در این دوره و افزون بر آن، مواردی مثل سیاست فشار حداکثری آمریکا علیه ایران، تحریم‌های گسترده، تهدید نظامی و جنگ روانی می‌توان گفت در این چارچوب، یک جایزه صلح برای رئیس‌جمهوری که همزمان با اعمال محدودیت‌های سفر علیه برخی کشورها شناخته می‌شود، به سختی قابل پذیرش است. همین‌جا می‌شود انگیزه محتمل ترامپ را هم دید؛ ترامپ سال‌ها علاقه داشته در نقش میانجی صلح تصویر شود و این جایزه به او امکان می‌دهد بدون عبور از فیلتر نهادهای معتبر تر صلح، یک نماد بین‌المللی در دست داشته باشد.

جایزه‌ای که ترامپ در این روزها گرفت، نوبل صلح نبود، یک جایزه تازه‌تأسیس از سوی فیفا بود که درست در آستانه جام جهانی ۲۰۲۶ از خاک آمریکا به او داده شد. همین ویژگی‌ها امکان نقد جدی را فراهم می‌کند؛ نبود شفافیت، همزمانی با نگرانی‌های حقوق بشری، نیاز اجرایی فیفا به دولت میزبان و استفاده سیاسی از بزرگ‌ترین رویداد فوتبالی جهان. این جایزه بیش از آنکه نشانه صلح باشد، نشانه رقابت بر سر تصویرسازی است؛ تصویری که با واقعیت‌هایی مثل محدودیت سفر و تداوم فشار سیاسی و امنیتی همخوانی ندارد و دقیقاً به همین دلیل واکنش منفی و تمسخر و اعتراض را از طیف‌های مختلف برانگیخته است.

صفحه ۶ را بخوانید

کارگران، بازیکنان، خبرنگاران و هواداران شد و هشدار داد فیفا باید از شعار فاصله بگیرد و ضمانت اجرایی بخواهد. در همین خط، اتحادیه آزادی‌های مدنی آمریکا و دیده‌بان حقوق بشر گفتند جایزه صلح در چنین زمینه‌ای می‌تواند تظهيرکننده باشد و هنوز فرصت هست فیفا به وعده‌های حقوق بشری خود برگردد. انتقاد از تبدیل فوتبال به تریبون سیاست: گزارش‌هایی از فضای مراسم نشان داد قرعه‌کشی به جای یک رویداد صرفاً فوتبالی، به صحنه‌ای برای برند شخصی ترامپ تبدیل و حتی مطرح شد که این جایزه بدون روال رسمی مورد انتظار در شورای فیفا جلو رفته است. همین تصور، خوراکي برای منتقدانی شد که می‌گویند فیفا از ورزش برای خوش‌خدمتی به قدرتمندان استفاده می‌کند.

مسئله فردی که با روند جایزه مر تبط شده است: گزارش‌های تحقیقی گفتند فردی که قرار است در کمیته مسؤولیت اجتماعی فیفا نقش محوری داشته باشد، سابقه بحث‌برانگیزی دارد و این واقعیت به بی‌اعتمادی درباره نیت واقعی فیفا دامن زد. حتی اگر این ارتباط لزوماً به معنای دخالت مستقیم در انتخاب نخستین برنده نباشد، از نظر افکار عمومی نشانه‌ای از ضعف حکمرانی سازمانی است.

واکنش منفی فقط از سوی فعالان حقوق بشر نبود. برخی چهره‌های سیاسی داخل آمریکا هم اصل جایزه را دست انداختند و آن را شبیه جایزه مشارکتی توصیف کردند. در رسانه‌های طرفدار ترامپ هم بر سر

پوشاندن بحران مشروعیت با شعار صلح: فیفا سابقه طولانی در مواجهه با پرسش‌های اخلاقی دارد و هر بار که بحران بالا می‌گیرد، رفتن به سمت کمپین‌های ارزشی و نمادهای اخلاقی، راهی برای تغییر قالب روایت است. این بار هم سازمان‌های حقوق بشری گفتند اعطای یک جایزه صلح در فضایی که از بازداشت‌های خشن مهاجران و استقرار نیروهای نظامی در شهرها گزارش می‌شود، با ادعای صلح‌طلبی سازگار نیست و حتی به لغو برخی کارزارهای ضدنژادپرستی فیفا اشاره کردند. این نقد یعنی از دید منتقدان، صلح در اینجا بیشتر یک برندسازی است تا یک معیار روشن. نبود شفافیت و استاندارد انتخاب: یکی از نقاط کلیدی ماجرا این است که فیفا معیارهای انتخاب را شفاف نکرده و حتی گزارش شد کمیته‌ای که قرار است روند انتخاب برندگان را طراحی کند، عملاً بعد از اعلام نخستین برنده شکل جدی می‌گیرد. این ترتیب وارونه، اعتمادساز نیست و اجازه می‌دهد منتقدان بگویند نتیجه از قبل معلوم بوده و ساختار بعداً برای توجیه ساخته می‌شود.

جام جهانی سیاست؛ وقتی فیفا بی‌طرفی را در بیل زد واکنش‌های منفی فقط به شبکه‌های اجتماعی محدود نماند و چند خط انتقادی مشخص شکل گرفت.

اعتراض حقوق بشری و نگرانی از سفیدشویی: ائتلافی از گروه‌های حقوق بشری و صنفی پیش از مراسم خواستار تعهدات عملی برای حفاظت از حقوق

آمریکا هم درباره واقعی بودن ارزش این جایزه بحث و جدل راه انداختند.

تجارت نفوذ در سایه جام جهانی؛ دیپلماسی یا باج‌دهی؟

می‌شود چند انگیزه قابل بررسی فیفا از این کار را کنار هم گذاشت. نیاز فیفا به رابطه نرم با دولت میزبان: جام جهانی ۲۰۲۶ بخش عمده مسابقاتش در خاک آمریکا برگزار می‌شود و فیفا به همکاری دولت میزبان در موضوعاتی مثل ویزا، امنیت شهری، جابه‌جایی تیم‌ها و میلیون‌ها تماشاگر وابسته است. اعتراض گروه‌های حقوق بشری دقیقاً همین نقطه را هدف گرفت؛ آنها هشدار دادند سیاست‌های مهاجرتی و امنیتی دولت ترامپ می‌تواند برای بازدیدکنندگان و مهاجران ریسک ایجاد کند و فیفا نباید به ابزار روابط عمومی دولت تبدیل شود. بالا گرفتن چنین نگرانی‌هایی، نزدیک شدن نمادین به رئیس دولت میزبان از طریق یک جایزه، می‌تواند تلاش برای خریدن همراهی سیاسی و اداری تعبیر شود، نه تجلیل اخلاقی.

منافع شخصی و سازمانی در سطح مدیریت فیفا: بخشی از انتقادها متوجه رابطه نزدیک جیبی اینفانتینو با ترامپ است و گزارش‌ها از زاویه تعارض منافع و خروج از بی‌طرفی صحبت کرده‌اند. اگر مدیریت فیفا بخواهد در آمریکادسترسی مستقیم‌تر، جایگاه رسانه‌ای پررنگ‌تر و امنیت اجرایی بیشتر داشته باشد، پررنگ کردن نقش ترامپ در مراسمی که چشم جهان به آن است، می‌تواند یک سرمایه‌گذاری سیاسی باشد.

بدون وقفه کار کنید

پنهان باند اختصاصی رسپینا

۰۲۱-۹۲ ۰۰ ۰۰ ۰۰

www.respina.net

رسپینا

ارتباط ارزش‌ها